



Ramon Tremosa i Balcells

Professor titular d'economia a la
Universitat de Barcelona

Diputat al Parlament Europeu

CINTO, MOLTES GRÀCIES!

En Jacint Ros sempre tenia les portes obertes del seu despatx a la Facultat d'Econòmiques de la Universitat de Barcelona (UB). En el meu cas, m'hi vaig presentar un dia de 1998 amb una proposta de tesi doctoral dirigida per Joan Hortalà al Departament de Teoria Econòmica de la UB i que havia fet al Departament d'Economia de l'Empresa de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), explotant una base de dades del Banc d'Espanya amb desagregació per a Catalunya i per a sis països europeus. En Jacint Ros va acceptar formar part del meu tribunal de tesi.

Volia analitzar l'impacte de la política monetària, sobretot de les variacions del tipus d'interès i del tipus de canvi de la pesseta, sobre la rendibilitat empresarial de la manufactura catalana. Bàsicament, volia estudiar els efectes sobre els resultats de la indústria catalana de la política econòmica del ministre socialista Carlos Solchaga, que entre 1988 i 1993 va imposar a Espanya un tipus d'interès del 15%.

L'entrada de capitals estrangers per comprar deute públic espanyol que va comportar aquella peculiar combinació de política fiscal expansiva i política

monetària restrictiva va ser espectacular: es van encarir extraordinàriament els preus dels crèdits, fet que va penalitzar tant les famílies com les empreses, i l'apreciació de la pesseta resultant va castigar especialment els territoris més exportadors, sobretot l'arc mediterrani. Tot comentant la tesi doctoral va començar la nostra amistat.

Entre els anys 2002 i 2005 vam escriure articles acadèmics i llibres conjuntament, acompanyats de Jordi Pons, doctor en econometria a la UB. Així, l'any 2003 vam publicar un article a la revista *Nota d'Economia*, que pretenia estimar els efectes macroeconòmics del dèficit fiscal català sobre el PIB de Catalunya. A l'article «Capital públic i dèficit fiscal: l'impacte sobre l'economia catalana» es feien diverses simulacions de creixement de l'economia catalana a partir de la consideració de diversos escenaris de balança fiscal de Catalunya amb l'Estat espanyol.

El 2002 havíem publicat tots tres un llibre que avui caldria actualitzar, *El sector públic a Catalunya, 1985-1998*. Aquest llibre volia oferir una visió global del conjunt de les administracions públiques a Catalunya al llarg dels catorze anys esmentats i pretenia cobrir un buit existent pel que fa a l'anàlisi del sector públic a Catalunya.

El llibre feia una consolidació, mitjançant els procediments habituals, dels ingressos públics i de les despeses públiques de totes les administracions que operen a Catalunya, tot agregant any per any el sector públic de les administracions central, autonòmica i local i eliminant les transferències entre elles.

Així, vam arribar a una conclusió que va fer fortuna en aquells temps i que, malauradament, encara és vàlida avui: Catalunya paga impostos com un país socialdemòcrata (al voltant d'un 40% del seu PIB anual) i rep despesa pública com un país liberal (al voltant del 30% del seu PIB anual).

El persistent dèficit fiscal català, del qual en Jacint Ros va ser un dels primers economistes denunciadors i divulgadors, explica encara avui aquesta «atròfia» secular del sector públic de Catalunya. Una atròfia entre impostos pagats i despesa pública rebuda que, en paraules de l'economista balear Guillem López Casasnovas, «estressa» els agents econòmics i socials a Catalunya.

La no resolució d'aquest dèficit fiscal, ignorat en la reforma del nou Estatut de Catalunya, primer retallat el 2006 i després amputat el 2010 pel Tribunal Constitucional, és una de les raons principals que explica tot el que ha passat, políticament parlant, al nostre país des de llavors ençà.

En Cinto sempre estava content de veure'ns, a en Jordi Pons i a mi, ja fos al seu despatx de la Facultat d'Econòmiques de l'avinguda Diagonal o al seu pis del carrer Còrsega de Barcelona. Sempre recordaré la seva calidesa i la seva bona disposició a parlar de tot i de res, i a pensar en com els economistes podem millorar l'economia del nostre país. I, sobretot, en com podem ajudar a fer-lo més lliure. Moltes gràcies per tant, mestre!